Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

I.v.m. foutieve naamsvermelding bewindspersoon

1669 HERDRUK

Vragen van het lid **Pieter Heerma** (CDA) aan de Staatssecretaris van Financiën en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «Zonder hulp belanden we in een doos bij CS»* (ingezonden 12 februari 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Wiebes** (Financiën), mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 24 maart 2015). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 1443

Vraag 1
Bent u bekend met het bericht «Zonder hulp belanden we in een doos bij CS»?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Klopt het dat rondom de grootscheepse fraude met kinderopvang De Parel in Capelle, Gouda en Zoetermeer voor miljoenen wordt teruggevorderd bij gedupeerde ouders?

Antwoord 2
In het reguliere toezichtproces kijkt de Belastingdienst/Toeslagen of voldaan is aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een toeslag. Bij de kinderopvangtoeslag gaat het daarbij onder andere om de volgende (combinatie van) factoren, of:
- er een eigen bijdrage is betaald;
- de daadwerkelijk afgenomen uren gelijk of hoger zijn dan de uren waarvoor kinderopvangtoeslag is aangevraagd;
- er in de contracten een gelijk of lager aantal uren zijn overeengekomen dan daadwerkelijk genoten;
- de aanvraag is stopgezet nadat er geen opvang meer werd genoten;
- er is gereageerd op een verzoek om informatie van Belastingdienst/ Toeslagen.

[1] Algemeen Dagblad, 10 februari 2015

ah-tk-20142015-1669-n1
ISSN 0921 - 7398
’s-Gravenhage 2015

De aanvrager wordt altijd in de gelegenheid gesteld om met bewijsstukken aan te tonen dat de aanvraag/mutatie juist en volledig is ingediend. Als blijkt dat aan een van de voorwaarden niet wordt voldaan, dan zal het terugvorderingsproces worden opgestart, zo ook in deze casus.

Vraag 3
Klopt het bericht dat «gratis kinderopvang» werd aangeboden onder voorwaarde dat de kinderopvangtoeslag niet via de ouders zou lopen, maar direct zou worden overgemaakt aan De Parel? Zo nee, hoe werkte de constructie dan? Zo ja, klopt het dat scholen in de buurt deze «gratis kinderopvang» aan ouders aanbevolen?

Antwoord 3
Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft mij meegedeeld dat het strafrechtelijk onderzoek naar deze zaak thans nog in uitvoering is en dat hierover geen mededelingen kunnen worden gedaan vanwege de belangen van opsporing en vervolging.

Vraag 4
Bent u bekend met soortgelijke omvangrijke fraudezaken met kinderopvangtoeslag door kinderopvangorganisaties? Zo ja, om wat voor aantallen gaat het? Zo nee, bent u van mening dat het hier een unieke op zichzelf staande vorm van fraude betreft?

Antwoord 4
Er zijn in het verleden diverse strafrechtelijke onderzoeken geweest naar fraude met kinderopvangtoeslag, waaronder het niet betalen van de eigen bijdrage door ouders. Dat heeft geleid tot concrete fraudezaken waarin ouders soms omvangrijke bedragen aan ten onrechte ontvangen kinderopvangtoeslag dienden terug te betalen. Wat dat betreft is het onderzoek naar fraude bij De Parel niet uniek.

Vraag 5 en 6
Bent u bekend met het feit dat door een medewerker van De Parel bekend is gemaakt dat tot medio 2011 er gebruik gemaakt kon worden van algemene DigiD codes waarmee Kinderopvangtoeslag opnieuw werd aangevraagd, nadat deze door betrokken ouders was stopgezet?[2]
Klopt het dat in die jaren gebruik gemaakt kon worden van algemene DigiD-codes waarmee kinderopvangtoeslag aangevraagd kon worden zonder medeweten van betrokken ouders? Zo nee, hoe verhoudt zich dit dan tot de uitspraken van betreffende oud medewerkers en BOink? Zo ja, is hiermee fraude zonder medeweten van betreffende ouders wel erg makkelijk gemaakt?

Antwoord 5 en 6
In 2011 heeft de toenmalige Staatssecretaris van Financiën uw Kamer geïnformeerd dat het tot begin 2011 mogelijk was om met behulp van een DigiD van een ander een toeslag aan te vragen (Kamerstukken II, 2010/11, 31 066, nr. 112 en 113). Dit werd vanuit dienstverleningsoptiek gefaciliteerd. Toen de Belastingdienst als gevolg hiervan eind 2010 signalen kreeg van fraude, zijn er maatregelen genomen. Vanaf begin 2011 heeft de Belastingdienst het proces zo ingericht dat de indiener van de aanvraag voortaan alleen voor zichzelf – met zijn eigen DigiD – een aanvraag kan doen.

Vraag 7
Acht u het in licht van deze onthullingen opportuun om terugvorderingen van toeslagen stop te zetten tot dat het FIOD-onderzoek is afgerond en meer duidelijk is over de toedracht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7
Voor de Belastingdienst/Toeslagen bestaat er geen bevoegdheid om af te zien van het terugvorderen van toeslagen die zijn verkregen zonder dat aan de daarvoor gestelde wettelijke verplichting is voldaan. Dit terugvorderingspro-

[2] AvroTros Opgelicht, 10 februari 2015

ces staat los van het de uitkomsten van strafrechtelijke onderzoek dat door de FIOD wordt uitgevoerd onder leiding van het openbaar ministerie. Wel wordt, waar mogelijk en relevant, informatie uit het strafrechtelijk onderzoek gedeeld met de Belastingdienst.

Vraag 8
Bent u van mening dat hier mogelijk sprake is van een specifiek geval, waardoor betrokken ouders in aanmerking zouden kunnen komen voor de slachtofferregeling? Zo nee, waarom niet?[3]

Antwoord 8
Om in aanmerking te komen voor de slachtofferregeling gelden onder andere de volgende voorwaarden:
– er mag geen sprake zijn van verwijtbaarheid van het slachtoffer;
– zodra het slachtoffer het vermoeden heeft van fraude met zijn/haar identiteit, moet hij zich zo snel mogelijk wenden tot de Belastingdienst om daar melding van te maken en om eventuele financiële consequenties te voorkomen.

Als aan de voorwaarden wordt voldaan dan zullen de vorderingen op de betreffende burger vervallen en zal de Belastingdienst de uitbetaalde bedragen vorderen bij de fraudeur.
Is er sprake van verwijtbaarheid, omdat de burger bijvoorbeeld zijn DigiD heeft verstrekt, dan is er geen beroep op de slachtofferregeling mogelijk. Dit geldt ook als de burger zelf de toeslag heeft ontvangen of wist dat de toeslag werd overgemaakt naar een derde partij. In die gevallen had de burger de fraude zelf kunnen voorkomen.
Als een burger meent in aanmerking te komen voor de slachtofferregeling, dan moet hij zich melden bij de Belastingdienst/Toeslagen. Daartoe is een speciaal telefoonnummer en e-mailadres. De melding wordt vervolgens individueel in behandeling genomen.

[3] Brief aan de Tweede Kamer over kinderdagverblijf De Parel, 10 februari 2015 (zaaknummer 2015Z02328)